

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPPÉNTEK, 1933 JULIUS 22.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 163. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dⁿ

Fordulóponton áll a világ- történelem Németország eseményei következtében

Dörögnek a fegyverek szerte a német Reichban. Vasárnaponként halottai mecsek gyulnak meg a külvárosok kis proliakáisaiban és itt is, ott is ősz asszonyok borulnak kihülő pompás férfitestekre. Kattog a gépfegyver, a megszórt weekend-fegyver és formaruhás ezek vonulnak lendülő karokkal jöltáplált vezérek elé. Vörös ezek, vagy barna ezek, apák, fiúk, testvérek, öregek és fiatalok: járdák hideg aszfaltján utolsót vonagló véres tetemek. Mellettük mások, ujak, ezek rohannak előre, mindig előre és rideg bérkasznnyák udvarán elvétett, kósza fűszálak között sápadt gyermek várja vissza apját. Aki a Vezér parancsára más apák felé rohan, revolverrel, késsel és gépfegyverrel. Sötét drapériás, gyászpálmás termekben ravatalok, izzadtképi szónokok és felettük: Deutschland, Deutschland über alles, vagy az Internationale. Olyan egyforma. Itt vörös, ott barna. Hétfőn pedig

bekötözött fejű emberek sietnek munkába, a hébbe, a gépbe, hogy vasárnap újra revolverrel, késsel és gépfegyverrel keressék egymást. Mólókon, hajókon, gyárakban, műhelyekben, üzletekben küzdenek. A gyerekért, meg az asszonyért, hogy azoknak ne kelljen küzdeniük. Mind sápadtak, soványak. Heil Hitler! — zugják jobbról. Heil Stalin! — zugják balról. Pazarfényű termék fejlődmi pompájában pedig összedugott fejekkel sugdalózik négyöt mohóarcu ember. A Kaiser meg a fiai. Mire a levelek lehullanak... Addigra ők is visszajönnek... Addig vasárnaponként ezek vonulnak el szurósszemű vezérek mustrája előtt. Addig ezek keresik egymást revolverrel, késsel és gépfegyverrel. Addig vasárnaponként asszonyok borulnak összecsukló pompás férfitestekre. Aki a gyerekért, meg a jövőért harcoltak. A császárral. A császárért. Amíg elérkeztek a diktatúrához. (cs.)

Menezttették a porosz kormányt

Németországban történelmi események játszódnak le. Tegnap óta P a p e n kancellár Berlin és Poroszország kormánybiztos, ami egyet jelent a diktatúrával. Poroszországban ezzel megszűnt az alkotmányos állapot és ezt az országot, amelyben a német birodalom fővárosa fekszik, ezentul diktatórikus eszközökkel kormányozzák. H i n d e n b u r g birodalmi elnök alapos megfontolás után kiadta első rendeletét, amelynek értelmében

Papen birodalmi kancellár felhatalmazást nyert arra, hogy a porosz miniszterium tagjait szükség esetén elmozdíthatja állásukból.

A rendelet továbbá felhatalmazza a kancellárt, hogy a porosz miniszterelnökség ügykörét átvegye és más

Magasrangú porosz hatóságok a kommunistáktól függenek

A birodalmi elnöknek az a rendelete, amellyel Papen kancellárt porosz kormánybiztosná nevezi ki, az indokolásában felelmi, hogy a kommunisták által előidézett véres zavargások tették szükségessé azt, hogy a birodalmi kormány maga gondoskodjék Poroszország nyugal-

bizon meg a kormány vezetésével. A birodalmi kancellárt megilleti a porosz miniszterelnök teljes jogköre és az általa megbízott személyeket jogelődjeik teljes ügykörével ruhazza fel.

Papen élt is jogával és menezttette az egész porosz kormányt.

Az állásukból elmozdított porosz miniszterek tegnap délelőtt megbeszélésre gyűltek össze és déli háromnegyed tizenkét órakor a birodalmi kancellária hivatalos helyisége elé kirendelt Reichwehr őrséget, egy szakasz gyalogos katonával és könnyű gépfegyverekkel erősítették meg. Ezt azon hír hatása alatt tették, hogy

a porosz kormány nem mutat hajlandóságot önként visszalépni.

máról. A többi országokban a rendőrhatalóságokat erélyes kézzel vezetik és nem kell tartani attól, hogy a kommunisták eredményeket érnek el.

Poroszországban azonban a kommunista mozgalom elleni küzdelmekből hiányzott a tervszerűség és a cél-

tudatosság.

Nem véletlenség, — mondja Hindenburg rendelete — hogy éppen Poroszországban léptek fel legerélyesebben a terrorszervezetek. Alapos a gyanu, hogy

igen magasrangú porosz szolgálati helyek Berlinben és más fontosabb pontokon nem rendelkeznek a felada-

A tüntetők vezetőit halállal büntetik

Megjelent továbbá a ostromállapotról szóló rendelet is, amelyet Hindenburg elnök és Papen birodalmi kancellár irtak alá. Ez a rendelet csak Nagyberlin és Brandenburg területére terjed ki. Az ostromállapotról szóló intézkedés a német büntetőtörvénykönyv hét szakaszának hatálytalansításával a kormányhatalmat a szabadságjogok terén fokozott beavatkozással hatalmazza fel.

A végrehajtóhatalom a hadügyminiszteriumot illeti, amely alárendelődik a rendőrség is.

A birodalmi hadügyminiszter, vagy parancsnoka rendeletei ellen vétőket börtönnel, vagy tizenötezer márkáig terjedő pénzbüntetéssel sújtják. Az emberi élet veszélyeztetése fegyvázzal, enyhébb esetben legkevesebb hat havi börtönnel büntetettik. Emberölésért halál, enyhébb esetben két évi fegyház jár. Gyújtogatás, robbanás, árvíz okozása és va-

A bajorok tiltakoznak a diktatura ellen

Berlinben a katonai diktatura proklamálása a lakosság körében nem okozott különösebb nyugtalan-ságot és a főváros utcái a rendes hétköznapi képet mutatják. A porosz miniszteriumok helyiségei előtt a fényképezés egész tömege lesi az eseményeket, hogy azokról felvételeket csináljanak.

Izgalom az utcákon egyáltalában nincs, a birodalmi elnök rendeleteit tartalmazó plakátok különösebb emóciót nem váltottak ki.

A porosz kormány berlini sajtóirodáját bezárták, nehogy az eseményekről tendenciózus híreket terjeszsen. A porosz miniszterek tegnap délután elmentek a birodalmi érte-

tuk elvégzéséhez szükséges belső függetlenséggel.

Ennek következménye volt az állami tekintély megrendülése. Ezek a jelenségek a birodalmi és a poroszországi kormány között az együtt működést lehetetlenné tették. Csak egyetlen kivezető ut volt, hogy a birodalmi kormány maga veszi kezébe Poroszország ügyeinek intézését is.

Halállal sújtják a hazaárulást, a tüntetésekre való felbujtást, a tüntetések vezetőit és az erőszakoskodások kezdeményezőit,

továbbá zavargásoknál a fegyveres hatalommal való szembeszállást. Hadügyminiszter megkeresésére az igazságügyminiszter rendkívüli bíróságokat nevez ki, amelyeknek hatáskörébe a jelen rendeletben foglaltakon kívül az 1921. évi március 29-én kiadott birodalmi elnöki rendeletben foglalt büncselekmények is tartoznak. A ostromállapotról szóló rendelet hatása alatt a berlini rendőrfőnök lemondott állásáról és helyére M e h l e r esseni rendőrfőnököt neveztek ki berlini rendőrfőnöknek. Lemondott Berlin eddigi rendőrfő-nökhelyettese is.

kezletre, amely az új helyzettel foglalkozott. A berlini szakszervezetek szövetsége tegnap bizalmas ülésen foglalkozott az eseményekkel és valószínűleg estére közös megbeszélésre hívja össze az összes szakszervezetek képviselőit.

Az ostromállapot elrendelésének híre percek alatt elterjedt az egész német birodalomban és különböző hatásokat váltott ki.

A bajor kormány hír szerint kifogásolta a porosz kormánybiztos kinevezését, tiltakozott a diktatórikus rendeletek ellen

és hangoztatta, hogy birodalmi bíróság előtt kívánja erre vonatkozó álláspontját kifejteni.

(Folytatás a 4. oldalon.)

Elárverezték a telekkönyvi hivatalban a temesvári Munkásotthont és abból az új tulajdonos bérházat szándékozik csinálni

Tegnap reggel kilenc órakor a Temesvári telekkönyvi hivatal helyiségében a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. mint hitelező egy millió négyszázezer lei tartozás fejében elárvereztette a temesvári Munkásotthont. Mint ismeretes, a Munkásotthon a négy év előtti ostrom óta zárva volt és a rendőrség állandó őrszemet helyezett el a ház kapujában. A ház falán még láthatók a golyók nyomai, amelyek többek között Gallas Nándor domborművét is megsértették. Az otthon elárverezésének hírére a munkásság körében röpcédulákat osztogattak, amelyek felhívták a munkásságot, hogy tiltakozzék az elárverezés ellen. Félő

volt ennél fogva, hogy zavargások támadnak és ezért az állambizottsági hivatal Ramneantu Mariusz vezetése alatt állandó készséggel figyelte az eseményeket.

Reggel kilenc órakor megjelentek a telekkönyvi hivatalban a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. megbízottai, valamint Ziegler Gottfried dr., a Telek és Építő Rt., meghatalmazottja. Más árverező nem jelentkezett. A szokásos formások elintézése után Mály Elemér dr., tiltakozott az árverés megtartása ellen, felhozva indoknak a tegnapi egyházi ünnepet és a szenátorválasztás napját. Mály ellenvetéseit jegyzőkönyvbe foglalták, majd megkezdődött az árverés.

A Munkásotthon kikiáltási ára négyszázezer lei volt. A Telek és Építő Rt., megbízottja, Ziegler dr., négyszázevenegyezer leit ajánlott fel. Mivel más árverelő nem volt, ezen összegért az ingatlan a Telek és Építő Rt., tulajdonába ment át, amely bérházzá fogja átalakítani a Munkásotthont. Tegnap reggel az összes temesvári nagyüzemekben, de mindenütt ahol szervezett munkásság dolgozik, tíz perces tüntető sztrájkjal fejezték ki a munkások tiltakozásukat a Munkásotthon elárverezése miatt. Rendzavarás azonban sehol sem történt és a tíz perc elteltével a munkások folytatták a munkát.

A kormány helyzetét a szászok és a svábok mentették meg, mert különben kénytelen lett volna új választásokat elrendelni

Elkeseredett vita indult meg a liberálisok és a kormánypárt között arról, hogy vajon jár-e a választási törvény értelmében a nemzeti parasztpártnak a prémium vagy sem. A törvény ugyanis azt mondja, hogy az a párt kapja meg a választási ajándékot, mely országos viszonylatban eléri a negyven százalékot. A liberálisok arra hivatkoznak, hogy ezt a negyven százalékot a kormánypárt csak a megsemmisített szavazatokkal együtt éri el, viszont

a megsemmisített és érvénytelen szavazatok annak a pártnak a javára számítanak, melyek ezekről függetlenül megvan a negyven százaléka.

Ezt a vitát végeredményben az igazolási eljárás után a parlament fogja elintézni, azonban ismét egy bizonyítékkal több amellet, hogy ezt a lehetetlen és igazságtalan választási törvényt a legsürgősebben meg kell változtatni. Tény az, hogy a nemzeti parasztpárt a negyven százalékot csak a szászok és svábok szavazataival érte el.

Az igazság tehát azt kívánja, hogy ezek a pártok is részesüljenek a prémium ugynevezett áldásaiban.

A svábok azonban természetesen csak arra voltak jók, hogy a többséghez segítsék a kormánypártot és most szabadon kiélhetik magukat a választási egyezményben fentartott „akciószabadságukban.” Ez azt is jelentheti, hogy a mór megtette kötelességét, a mór mehet...

Rendkívül érdekesen alakult volna a helyzet, ha a kormánypárt kénytelen lett volna egyedül résztvenni a választási küzdelemben. Ebben az esetben — amint a mostani eredmény igazolja — nem érte volna el a negyven százalékot, ami egyedülálló eset lett volna az eddigi választások történetében.

Ebben az esetben a prémium nem jutott volna egyik párt-

nak sem úgy, hogy a kormány a parlamentben kisebbségben maradt volna.

Ez lett volna az a bizonyos kényes helyzet, amikor meg kellett volna alakítani a legerősebb pártokból a koalíciós kormányt, vagy ha ez nem sikerült volna, úgy új választásokat kellett volna kiírni. Ettől kimélték meg a szászok és svábok a kormányt, amiért bizony hálás is lesz nekik. Máris beszélnek arról, hogy

a megválasztott román képviselők közül Temesben kető lemond csak azért, hogy Muth Gáspár dr. is bekerül-

jön a parlamentbe.

Hasonló kívánságok merültek fel általában a szászok részéről is. A nemzeti parasztpárt ezeket az aspirációkat nem hajlandó honorálni és ragaszkodik a választási egyezményhez. A jövő mutatja majd meg, hogy ezeket az ellentéteket hogyan simítják el. Valószínűleg marad minden a régiiben, mert hiszen a kormány teljes joggal hivatkozik arra, hogy a németiségnek kisebbségi államtitkára van, amihez számarányánál fogva inkább a magyarságnak lenne jussa...

Amerikai munkanélküliek ezerszámra fegyveres bandákba tömörültek és végigrabolják a városokat

Newyorkból érkezett jelentés szerint az amerikai munkásszövetség tegnap tartott konferenciáján elhatározta, hogy nem támogatja sem a republikánusokat, sem a demokratákat az elnökválasztásnál, mert programjukat elégtelennek tartja a világtörténelem legnagyobb depressziójának orvoslására. Amerikában egyébként rendkívül fenyegető a helyzet a munkanélküliek egyre nagyobbodó táborában. Tizenötezer legrongyolt frontharcos még mindig Washington előtt táborozik és állandóan fenyegeti a közbiztonságot. Az elkeseredett emberek soraiban kommunista agitátorok izgatnak. Észak-Karolina ipari vidékein kóbor munkanélküliek ezrei

tartják rettegésben a dolgozókat és gyárról-gyárra járva erőszakkal csikarják ki a munkabeszüntetést. Ahol a munkások nem akarnak engedni, ott ezek a munkanélküli kóborló bandák elvágják a villamosvezetékét és így a gépek maguktól megállnak. Egy helyen ezzel az erőszakos lépéssel hatezer munkást tettek kenyéreltlené. Newyorkban és Broocklynban a munkanélküliekből fegyveres rablóbandák alakultak és ezerszámra fosztogatják az üzleteket. Sok millió dollár értékű árut vittek el a különböző üzletekből. Newyork egyik legnagyobb ékszerüzletébe hatoltak be a banditák, az alkalmazottakat megkötözték, szájukat betömtek és a páncozsek-

Buziásfürdő

kurszalón étterem és kávéház.
Elsőrendű konyha. :: Olcsó árak.
Menü-rendszer. :: Kitűnő italok.
Előzékeny kiszolgálás.

!!

!!

Schusz Mihály
vendéglős

rényből többszázezer dollár értékű értéket és pénzt vittek el. Broocklynban szintén behatoltak az egyik zalogházba, az alkalmazottakat ártalmatlanná tették és huszonötezer dollár értékű zsákmánnyal elmentek.

A resicai magyarság nagyszabású mulatsága a magyar ovoda javára

A resicai Magyar Kultúregylet a többi testvéregyesület közreműködésével vasárnap, július 24-én nagyszabású nyári mulatságot rendez az Oltenia kertjében. A jövedelmet a resicai magyar ovoda fentartására fordítják és már erre való tekintettel is kívánatos, hogy a magyarság a kerti ünnepélyen minél nagyobb számban jelenjék meg. Délelőtt tíz órakor tekeverseny kezdődik, amely este tíz óráig tart és amelyre három értékes díjat tűztek ki. Délután három órakor különböző szórakoztató népmulatság kezdődik és pedig szerencsehalászat, kacsavadászat, világposta, szerencsekerék, amerikai bazár, amerikai árverés, szépségverseny, pingpongverseny és sok egyéb. Nagy érdeklődésre tarthat számot az amerikai házasság. Este nagy hangverseny lesz, amelynek műsorán fellép a resicai Magyar Olvasókör dalkara, a Református Dalkör, a Vaskvartett, a Dalszövetség és a Turistaegylet Echo dalköre. A zenét a 95. gyalogezred elismerten kiváló zenekara szolgáltatja. A jótékony célra való tekintettel az Olariu útvérek a kert-helyiséget ingyen engedték át, a rendezőség viszont belépődíjat nem szed, azonban éppen a jótékony cél érdekében adományokat szívesen elfogad. A rendezőség élén Jakab Béla elnök, Fehér Jenő titkár, Sarkady Mihály és Babics Géza állanak, akik a siker érdekében mindent elkövetnek. A resicai magyar ovoda a magyar gyermekek nevelése körül fontos munkát fejt ki és a rendezőség éppen ezért reméli, hogy a közönség ezt a nagy munkát megbecsüli azzal, hogy a kerti ünnepélyen minél nagyobb számban megjelenik és hozzájárul az ovoda fentartásához.

Mindenütt kapható, valódi csak, ha az "OLLA" név látható

ABC utasok részére

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti csillagban

BRISTOL

csillagban.

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a szállati teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 — pengőért kaphatja.

A keservesen győzött nemzeti parasztpárt többségének az a határozott kívánsága, hogy Maniu Gyula vegye át ismét a kormányelnökséget

A mandátumok elosztása még mindig nem történt meg. A központi választási bizottságot főleg az egyes pártokra leadott szavazatok pontos összeszámolása foglalkoztatta annál is inkább, mert a liberálisok azt hangoztatták, hogy a kormány nem érte el a negyven százalékos és így nem illeti meg a szavazókat mandátumajándék. Ezzel szemben a központi választási bizottság megállapította, hogy a nemzeti parasztpárt — természetesen a szász és sváb szavazatokkal együtt — az összes szavazatoknak negyvenöt százalékát kapta. Ebbe a negyvenöt százalékba nem számították bele a két százalékos el nem ért és az érvénytelen szavazatokat. A mandátumok mikénti elosztása valószínűleg ma lesz ismeretes. Azok-

kal a hírekkel szemben, mintha a magyarság Temesben is kapna képviselőket, most olyan hírek érkeznek, hogy Temesben nem érték el az ehhez szükséges arányt annak ellenére, hogy itt a magyar listára számszerűleg több szavazatot esett, mint más megyékben.

A nemzeti parasztpártban heves viták folynak arról, hogy ki legyen majd az új kormány elnöke. A párt óriási többségének az a határozott kívánsága, hogy Maniu vállalja az elnökséget. Azzal érvelnek, hogy a jelenlegi súlyos politikai és gazdasági viszonyok között szükség van a párt összes kiváló erőinek egyesítésére és így nem nélkülözhetik Maniu munkásságát. A párt intézőbizottsága még e héten ülést tart Bukarestben, amelyen részt vesz

Maniu is és remélik, hogy az újabb kérések elől nem fog elzárkózni.

Nagy küzdelem indult meg a pártban, hogy ki legyen a kamara elnöke. A párt egyik része azt kívánja, hogy Pop Csicsó István legyen az elnök, mások viszont Junian t kívánják erre a pozícióra. Valószínű, hogy a kérdés olyképpen nyer megoldást, hogy Junian miniszteri tárcához juttatják és Pop Csicsó lesz a kamarai elnök. Pop ezt a tisztséget már viselte egyszer négy év előtt. Az új kormány tagjai lesznek Michalache, Madgearu, Popovici, Raducanu, Mirto, Junian, Hatiegan és még néhány fiatalabb erdélyi politikus. Gafencu valószínűleg megtartja a külügyi alminiszteri tárcát.

A kommunisták hangos és durva gáncsoskodással akarták a Katolikus Munkásegylet aradi térhódítását megzavarni

Megírta a Déli Hírlap, hogy az aradi katolikus munkások részéről olyan kívánság nyilvánult meg, amely szerint a Katolikus Munkásegylet ott főkegyesületet alakítson. Tegnap ebből a célból Aradra utaztak Péter Kassovics László, az egyesület megalapítója, Horváth Ferenc alelnök, Csendes Jenő főtákar és az egyesület női tagjainak képviselőit Raut Sebestyenné. Az aradi gyűlés a Müller-féle vendéglő nagytermében folyt le és annak a legteljesebb nyilvánosságát biztosították.

Ezzel a nyilvánossággal a munkásság szélsőséges része visszaélt és nagy tömegeket mozgósított, hogy a megalakulást megakadályozza.

Az aradi kommunisták vezetői nem szívesen nézik a Katolikus Munkásegylet aradi térhódítását, mert attól tartanak, hogy ez ráborít meggyöngyösítését vonja maga után. Ebből a félelmükből a tegnapi gyűlés során nem is csináltak titkot. A szónokok beszédét egyre zavarták közbeszólásaikkal.

Péter Szőcs Didák minorita atya nyitotta meg a gyűlést. Hangsúlyozta a katolikus munkásság összefogásának szükségességét, mert csak úgy védheti meg lelki és anyagi érdekeit. Horváth Ferenc alelnök a kommunisták közbeszólásai mellett ismertette a Katolikus Munkásegylet részletes programját.

Amikor odáig jutott, hogy a katolikus munkásság küzd a kizsákmányolás ellen, egyben azonban meg akarja őrizni a vallásosságát, a kommunisták kiáltozták, hogy nincsen Isten, nem kell templom, hanem munka és kenyér.

Péter Kassovics László felszólá-

lását még nagyobb vihar fogadta, aki azonban rendületlenül állotta a vihart és amikor a zaj alább hagyott, felsorolta, hogy alig háromnegyed esztendő alatt mi mindent cselekedett a Katolikus Munkásegylet a munkásság javára. Felsorolt adatokkal igazolta, hogy az egyesület a munkanélküliek között természetbeni ételmezésben és készpénzben másfél millió lejt osztott ki, háromszáz gyermek részére teljes ellátással napközi otthont tartott fenn a télen hat hónapra keresztül, több száz esetben munkát közvetített és népszerű előadásokat rendezett.

A felsorolást a jelenlevő kommunisták eleinte ámulva hallgatták, de amikor látták, hogy ezek a tények a velük jött munkásokat is kezdik meggyőzni,

akkor így kiáltoztak:
— Hazugság! Ne higgyétek, amit mond! Be akarnak benneteket csapni! Csendes Jenő főtákar kifejtette, hogy a lehurrogás nem módja a tárgyalásnak. A Katolikus Munkásegylet senkit nem fog meg erőszakkal, azonban megkívánja, hogy a más nézetű levők tiszteljék a mások meggyőződését, mint ahogyan az övéket sem bántják a katolikus munkások.

Rendeletek jönnek csak Bukarestből, amelyekkel nem tudják fizetni a nyugdíjasokat

Bukaresti híradás nyomán megírtuk, hogy Mironescu pénzügyminiszter elrendelte a júliusi nyugdíjak és tisztviselőfizetések kiutalását. Érdeklődtünk a temesvári pénzügyigazgatóságon, ahol azonban még nem kapták meg a rendeletet, az akreditívák sem érkeztek meg és

likus munkások.

A kommunisták tovább zavarogtak, egyikük pedig felállt és heves kommunista propaganda beszédbe fogott.

Ezt a sziguranca jelenvolt tisztviselője nem tűrte, megvonta tőle a szót és az illetőt igazoltatta.

A gyűlést azután öt percre felfüggesztették és felszólították azokat, akik a Katolikus Munkásegylet céljaival magukat nem azonosítják, hogy hagyják el a termet. Szünet után az aradi katolikus munkások nagy tömegben iratkoznak be a Katolikus Munkásegyletbe. Minthogy azonban akkor éjjel már jóval elmúlt a gyűlés folytatását a jövő hétre elnapolták.

Akkor kimondják a megalakulást, bemutatják az alapszabályokat és megválasztják az egyesület aradi vezetőségét. Az aradi katolikus munkások kimondták, hogy a kommunisták gáncsoskodása csak még jobban megerősíti a Katolikus Munkásegylet mellett való kitartásukat.

A jövő heti alakuló gyűlésre csak azokat hívják meg, akik addig tagokul jelentkeznek.

pénzről ezért még csak szó sem eshet. Újabb bukaresti jelentés szerint Mironescu pénzügyminiszter tegnap délből aláírta azt a rendeletet amely a tisztviselői fizetések kiegyenlítését engedélyezi. Erre a célra 840 millió lejt utalt ki és ebből az összegből a köztisztviselők

Püspökfürdői rádiumos iszap és moór

fürdők üzembe

Reumáját, ischiását, ízületi és idegyulladást, koszvényét, trombozist meggyógyítja, szakorvos vezetése alatt álló, rádiumos iszap és moór fürdő és pakolás használatával. :: Erősen redukált árak visszautazásnál 50% vasuti kedvezmény. :: Menetjegy Baile Episcopesti állomásra váltandó.

és a katonatisztek júliusi illetményei kerülnek kifizetésre. A pénzügyminiszterium ugylátszik elfelejtkezett a nyugdíjasok nyomorgó hadseregéről, mert a kiutalt összegből a nyugdíjasoknak nem juttat semmit.

A lángok martaléka lett Jasiban a városi kórház

Jasiban óriási tűz pusztított, amely a városi kórházat teljesen elhamvasztotta. A tűz a kórház szuterénhelyiségében elhelyezett pékműhelyben tört ki, ahonnan rövidesen átterjedt a szomszédos asztalosműhelyre is. A kórházban borzalmas pánik keletkezett, különösen amikor a láng felkapott az emeletre, ahol a betegek sikoltozva és kétségbeesetten várták a segítséget. A tűz terjedésével fokozott rémület fogta el a betegeket, akik egymást letiporva menekültek a lángok elől. Sokan ideggyörcsöket kaptak, ezeket a többieket letaposták és így számos sebesült van. A tűzvédek különben egy tűzoltótiszt és egy tűzoltó estek áldozatul, akik az oltási munkálatok közben a nagy füsttől megfulladtak. A tűzoltóknak emberfeletti munkával sikerült a betegeket kimenteni és a tüzet lokalizálni, de a kórház berendezése teljesen elpusztult. A kár sokmillió lei.

Svábhegyi

Magaslati diéta gyógyintézet,

Szanatórium

már napi 18 P-ért

a legelőkelőbb környezetben legelőkelőbb szanatóriumi ellátást nyújt

Kitessékelte

a választási elnök a politikus susztart

Petringenariu, a Temesvárot is jólismert politikus suszter, Tordán alighanem mandátumhoz jut. Ennek a nevezetes választásnak egyik kedves epizódját adjuk az alábbi kis történetben: Szalárd biharmegyei korszokban a választóhelyiséskarimájú kalapjával a fején. Pop Gusztáv bíró, választási elnök, azonban nem volt hajlandó felismerni a jeles képviselőjelöltet:

— Ki maga? Mit akar itt?

— A nemzeti szocialista párt elnöke vagyok... felelte volna Petringenariu, ha sikerült volna neki befejezni a mondatot. Azonban Pop bíró az urnára csapott és szólt:

— Mars ki!

Petringenariu lehorgasztott fejjel hagyta el a választási helyiséget, mert igazolni nem tudta magát, nem voltak nála az iratai. És csak azon méltatlankodott, miért nem ismeri őt fel Pop Gusztáv, amikor mint vizsgálóbírónak már volt alkalmuk találkozni. Petringenariu akkor is jelölt volt, nem éppen képviselőjelölt, hanem cella jelölt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-TÉR
4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 90, negyedévre 240, fél
évre 480, évente 800 lel. — KÖZ
TÜLDE: havonta 110, negyedévre
330, félszóra 800, évente 1200 lel
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

2-52 este 9 óráig 7-85 és 2-42

A szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szerkesztői felel.

A „Historia” avatás nyomán

Itt is — ott is

titokzatos képü emberek tüntek el a kapualjak homályában, lehajtották fejüket és felemelt gallérjuk mögött fellebbant az üldözött vad: az öngyújtó. Egy egész ország rendőrsége üldözte. Rejtegették, mint hajadon titkos szerelme gyümölcsét. Mint velencei nobilei cizelláltmarkolatú törét. Vonatban, éttermekben, illatos szalonnokban, hálószobák szerelemtől izzó légkörében mindenütt ott leselkedett az inkvizíció lecsapó ökle fölötted, ó öngyújtó. A gavallér vágyott légyott meghítt kettesében vett elő és akkor a leányka édes hangja turbékolva érdeklődött utánad, hogy éktelenkedik-e pecsét hasadon, ó öngyújtó. És jaj volt neked, ha nem vágta Bukarest urat billogukat rád. Hiába volt minden fellebbandásod, minden bugó perzsélséged, írtó háborút viseltek ellened. Ivar vezér csatasorba állította ellened nehéz tüzéséged és sok gyufa

Péntek Szombat Vasárnap

okvetlen nézze meg kirakatainkat!

Dénes și Pollák

Gyárvaros

öngyújtót gyöz jelszóval, te is eltrúntél annyi megszokott, régi mással. De tisztult a lég, vidult a határ és te újra itt vagy koromsötét lépcsőházakban szolgálalkész pajtásunk, éjszakai barangolásokon szerető kísérrönk, ó öngyújtó. Csak kissé elérhetetlen lettél. Naiv bakfisból grandámá váltál. Drága vagy nekünk. Négy szutyást kell leadni hűségédért, ó öngyújtó. Amíg dühöngve kínlódtunk, fel nem lobbanó gyufaszálakkal, Téged idéztünk. Most, hogy itt vagy, megint csak távolból szeretünk. Titkos rajongással fenszterlízünk éled, ó kacér öngyújtó. Ahogy ott képesen elnyulva fekszel a tözsdék kirakátában, puha papendeklin elnyulva, szívünkét marcangolod. Majd megveszünk érted. De meg nem veszünk. Mert nincsen pénzünk. Elvitte magával az Ivar. Akit te tuléltél. Mi is. Csak kicsit kopottabban. De te ujrászületve, mosolygva, fölényesen billegted magad a négy szutyás tudatában. Mint azok, akik a korzón gyujtogatnak. De nekünk ök nem kellene. Direkt bukunk rád. Csak kérünk szépen: szállítsd le kicsit a taksát!

Letartóztatták a berlini rendőrfőnököt, ennek helyettesét és a legénység parancsnokát

(Folytatás az 1. oldalról)

Este érkezett jelentések szerint a német birodalom és Poroszország között kitört konfliktusban újabb súlyos jelentőségű fordulat történt. Tegnap délután félöt órakor, romániai időszámítás szerint félhét órakor, egy szakasz katonaság megjelent a berlini rendőrség épületében és úgy Grzesinszky rendőrfőnököt, mint pedig helyettesét, Weiss drt letartóztatta. Ezután megjelent a rendőrfőnökségen Melcher volt esseni rendőrfőnök, akit Papen kormánybiztosi minőségében berlini rendőrfőnökké nevezett ki és átvette

a berlini rendőrség ügyeinek vezetését. Letartóztatták még tegnap este Heimannsberg ezredesét, a berlini rendőrlégénység parancsnokát.

A délután folyamán megjelent a berlini porosz belügyminiszteriumban Bracht volt esseni főpolgármester, akit porosz belügyminiszternek neveztek ki és tárgyalat Severing eddigi belügyminiszterrel a hivatal átvételéről. Severing kijelentette, hogy elmozdítása alkotmányellenes és ezért csak az erőszaknak enged. Bracht erre elhagyta a miniszterium épületét. Az utcán óriási néptömeg

várta és kíváncsian leste a bekövetkező eseményeket. Valószínű, hogy Severing részeseül még — kíváncsághoz képest — a legközelebbi órákban az erőszakban.

A Rajna vidékéről olyan hírek érkeztek Berlinbe, hogy a munkásság egy része tüntetni készül a diktatura ellen és ezért proklamálja az általános sztrájkot. Bizonyos eddig csak annyi, hogy a keresztény alapon szervezett munkások a sztrájkban semmi körülmények között nem vesznek részt.

— Filipescu vezetőügyész átvette hivatalát. Filipescu Richard temesvári vezetőügyész megérkezett Kolozsvárról és átvette hivatalát az öt eddig helyettesítő Nicolaus ügyészről. Filipescu elismert, nagy-képzettségű jogász, aki Kolozvárott úgy igazságszeretettel, mint közvetlen egyéniséggel őszinte rokonszenvnek örvendett. Temesvári áthelyezése komoly nyereség az igazságügyi testületnek.

— Anna-nap Máriaradnán. Mint minden évben, idén is megrendezik Anna-napon a tradicionális Máriaradnai zárandoklatot. A zárandoklat vasárnap, július 24-én reggel öt órakor indul el a Dóm-templomból. A hívek az illető városrészek plébániatemplomaiban gyűlnek össze és onnan vonulnak a Dómba. Pater Christ Stefanus szentmisét mond, amely után elindul a zárandoklat. A belvárosi temetőben szentbeszéd kedden zajlanak le amikor ünnepi nagymisét mond Magyary Pál prelátus, a Máriaradna zárandoklat egyet díszelnöke, a radnai kegytemplomban. Ferenc József löwensteini herceg szerzetes szentbeszédet mond. Scheibert Ferenc újfalui plébános a temetőben, a kálváriahegyen pedig Frigyer Iván tanár mond beszédet. Az autóbuszok a Dom főkapujától indulnak hétfőn reggel ötkor és kedden reggel hétkor. Jelentkezni lehet Debl Fülöpnél, Kinizsi-utca öt.

— Magyarország csatlakozik az angol-francia egyezményhez. Anglia külügyminisztere Genben Apponyi Albert gróf közvetítésével felszólította a magyar kormányt, hogy csatlakozzék az angol-francia konzultatív egyezményhez. Ugyanekkor ezt az előterjesztést a budapesti francia követ megismételte Walkó külügyminiszter előtt is. Walkó kijelentette, hogy Magyarország készséggel csatlakozik az egyezményhez, amelyhez eddig Olaszország, Bulgária, Lengyelország és Csehszlovákia is bejelentették csatlakozásukat.

ELSŐRENDŰ-SZÁRAZ
PARKETTA
VERSENYKÉPES OLSÓ ÁRON
BELA KRAUSER FII TEMESVÁR NR
TELEFON: 18-46

* Michelangelo új életregénye. Ifj. Hegedüs Sándor „A halhatatlan Itália” c. művében az emberiség legnagyobb alkotóemberének, Michelangelonak alakját rajzolja meg, mégpedig olyanak, amilyenek az életben azok látták, akik ismerték. A kitűnő műben Michelangelo a tengely és körülforgatója az író azt a csodás világot. Franklin kiadás. Gondos, szép kiállítás. Ára 180 lei, minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs Lepage-nál Kolozsvár.

IDŐJÁRÁS. A meteorologiai intézet jelenti: Változékony, kisé szeles idő, lényegtelen hőemelkedéssel és zivatarokkal. Temesvárott tegnap délben a napon harminchat fok celziusz volt és a nagy meleget a szél enyhítette.

— Még egy választási gyilkosság. Bukarestben az elmúlt éjszaka újabb választási gyilkosság történt. Malaiasu Konstantin éjjeli óra a választások eredményéről vitakozott Ifrim Viktor és Ifrim János gazdákkal. Mindegyik a saját pártját dicsérte, mire szóváltás támadt közöttük és a veszekedés hevében előkerültek a bicskák is. Az Ifrim-testvérek rátámadtak az éjjeli órra, akit agyonszurkáltak és véres tettük után elmenekültek. A gyilkosokat a csendőrség üldözi.

— A temesvári árvizkárosultakról ne feledkezzenek meg! A kormány az országos központi erdőigazgatóságnak tizenöt millió lelt utalt ki, hogy ebből a pénzből az árvizsújtotta lakosságnak az építkezésekhez szükséges faanyagot szállítsa. Helyes volna, ha a temesmegyei hatóságok is érdeklődnének a faküftalások iránt és bizonyos mennyiséget abból a temesmegyei árvizkárosultaknak biztosítanának.

* Dr. Veliesek-féle fizikális-diéetikus szanatórium Bocsa-Montanán nyitva. Kitűnő eredmények az idegrendszer, — a légző- és emésztőszervek, — aanyagcsere megbetegedéseknél. Anyagcsere kurák. Edző és erősítő kurák. Külösen előnyös minden lábadozóknak. Saját tehenészet. Bocsa-Montana elismert klimatikus gyógyhely. 50 százalékos vasuti kedvezmény.

— Szívbetegeknek és érlelmesese-deben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Villámesapás. Wille Ferenc, zombolyai autóbustulajdonos házába tegnap becsapott a villám. A villanyvilágítás vezetékén végigfutva a villám meggyújtotta a kapu faalkatrészét. Sikerült a kezdődő tüzet idejében eloltani.

Ha most fizet

elő a Déli Hírlapra, úgy abban a kedvezményben részesül hogy e hó végéig

INGYEN

kapja a lapot és csak elsejétől számítjuk az előfizetést, Köztisztviselők, nyugdíjasok, papok, tanítók havonta csak hatvan lelt fizetnek,

Telefonáljon azonnal (2-52) és nyomban küldjük a lapot
Egy levelezőlap a rendelő pontos címével elegendő

Timisoara, Szentgyörgy-tér 4.

— AMIKOR A NAGY UY-SÁGIRÓ VITATKOZIK. Egyik temesvári lap szerkesztőségének legifjabb nagysága megtisztelt engem ifjú sakált, kis cikkkel, melyet „Gárdonyi” István írt alá. Névaláírásában hiányzik a nagy gé, amely ebben az esetben Goldsteint jelentene. Hát álljunk meg egy percre gárdonyipista, született Goldstein. Azt írja, hogy én tudtam olvasni. De maga nem tud, mert én Ünneprontás címmel írtam holmi izléstelenégekről, de nem a Barissziáról. Amelynek 1926-ban tagja voltam. Igenis. Nem felejték. Így azt sem felejtettem el, hogy magát, G. Goldstein Pista, nem sokkal később, mint nem kívánatos elemet Ausztria toloncuton távolította el. Kís piros ügyek miatt, Goldstein Pista. De hogy kerül ide a Barisszia? És miért ez a hirtelen dühgerjedelem? A jövőben, G. G. Pista, maradjon meg inkább a rendbri riportnál. Ez jobban fekszik magának, ahogy írni szokta. Hiszen maga nem offenzív lélek. Maga jó fiú. De azért ne szeressen olyan nagyon, mert én viszont nem vagyok jó fiú. És ne felejtse el maga se a nagy gé nevé mellől.

Cseresnyés K. Sándor

— Jorga visszaillesztésai. Jorga volt miniszterelnök lapjában visszaemlékezéseket közöl kormányzásáról és mentegetni igyekszik magát a felelősség alól azzal, hogy neki tulajdonképpen a legfontosabb részortokba nem volt beleszólása. Érdekes az, hogy a választásokon ugyan együtt küzdött Argetoianuval, de ennek ellenére cikkében nem sajnálja tőle a támadásokat. Drámai részleteket közöl a kormány lemondásáról is, amelyet a király szerinte könnyezve vett tudomásul, megölelte és megcsókolta Jorgát.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatoral pris Timisoara.)

— Gagern báró szabadlábán. A budapesti vizsgálóbíró elrendelte a temes megyei származású Gagern János báró szabadlábára helyezését. Gagernt négy hónap előtt tartóztatták le, mert váltóra Károlyi István gróf nevét hamisította és a pénzt elkártyázta.

— Huszonhat embert megölt a villámcsapás. Belgrádi jelentés szerint Krajnában a gazdatársadalom rendkívül sokat szenved a mostoha időjárástól. Hetven nap óta csaknem állandóan esik az eső, mely az egész termést tönkretette és a legutóbbi öt nap alatt a villám huszonhat embert ölt meg.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

— Bécsben sikasztott és Romániába menekült. Wiesler Vilmos huszonhárom éves bécsi banktisztviselő a bécsi Leszámitolóbanknál százezer schillinget sikkasztott és állítólag Romániába menekült. A bécsi rendőrség erről értesítette a bukaresti rendőrséget.

A szenátorválasztás tegnap az egész ország területén lanyha érdeklődés mellett folyt le és Temesvárott, valamint Erdély legtöbb helyén a kormánypárt győzött

Tegnap mentek végbe az egész ország területén a szenátorválasztások, amelyek iránt a választók érdeklődése még lanyhább volt, mint a képviselőválasztásoknál. A választóknak alig hatvan százaléka tartotta érdemesnek az urnához fáradni. Különösen nagy érdektelenség mutatkozott a Bánságban, ahol hat román lista küzdött az egyetlen szavazat többségért, mely a négy szenátusi mandátumot jelenti. Az érdektelenség oka részben a gazdasági viszonyokban rejlik, mert ezek kedvező változását már senki sem várja a politikai pártoktól, másrészt pedig abban, hogy ebben a kimondottan kisebbségi ország részben egyetlen kisebbségi párt nem nyújtott be listát.

A választások Temesvárott és a vidéken is ugyanazon szavazóhelyiségekben voltak, mint a képviselőválasztások.

Reggel hét órakor vette kezdetét a szavazás, de egész napon keresztül alig néhány ember lézengett a szavazó helyiségek körül.

Az utcák külső képe a választási helyiségek közvetlen közelében is olyan volt, mint bármikor máskor és a jelentkezőknek nem kellett sorba állaniok, hogy az urnához jussanak. Sehol nem tudták betartani még az ötös turnusokat sem. Unalom terpeszkedett végig a választási bizottságok munkáján és a szokásos találgatások sem voltak. Bizalmi emberek is csak gyéren mutatkoztak nemcsak azért, mert a temesvári kerületekben a bírák mindenütt a legpedásabb objektivitással végezték munkájukat, hanem azért is, mert még az ő részükéről sem mutatkozott lélekesebb érdeklődés.

Igen nagy számban tartózkodtak a szavazástól, de akik el is mentek az ugynevezett alkotmányos kötelességet teljesíteni, sokszor az utolsó pillanatban sem tudták még, hogy melyik listára fogják reányomni a Votát bélyegzőt.

Megfigyelhető volt, hogy a nagyon öregek voltak ebből a szempontból a leglelkis-

meretesebbek.

Ők pontosan megjelentek a szavazóhelyiségekben. A Banatiában le-szavazott a kilencvenkét éves Aranyosi Sámuel, aki megelőzte a nálánál „sokkal fiatalabb” Ardelean Tivadart, mert az még csak nyolcvannégy éves. Itt szavazott a nyolcvan felüli Bohnert István is, aki csak a napokban részesült királyi kitüntetésben. Kiss Gyula nyolcvanöt éves nyugalmazott tanár sem hagyta magát, mert kora délelőtt megjelent a piarista gimnáziumban, hogy leadja voksát.

A többi kerületben szintén unalmas egyhangúsággal ment a szavazás és valamennyi kerületben este nyolc órakor az elnökök el is rendelték a zárórát.

Kilenc órakor már megérkeztek az első jelentések a temesvári körzetek választási eredményéről és gyors egymásutánban futottak be a vidéki kerületek eredményei is. Temesvár szenátorválasztói tudvalevőleg nyolc helyiségben szavaztak és a temesvári eredmény a következő:

Első körzet (Banatia) I. Kormánypárt és svábok 453, II. Ifjuli-berálisok 59, Óliberálisok 139, IV. Goga 65, V. Averescu 19 és VI. Lupu 63. Érvénytelen 54 szavazat.

Masodik körzet (Diaconovici Loga) I. 435, II. 48, III. 189, IV. 68, V. 19, VI. 68. Érvénytelen 72.

Harmadik körzet (Kereskedelmi iskola) I. 466, II. 74, III. 163, IV. 57, V. 24, VI. 64. Érvénytelen 79.

Negyedik körzet (Piarista gimnázium) I. 377, II. 64, III. 212, IV. 65, V. 35, VI. 63. Érvénytelen 106.

Ötödik körzet (Zsidó liceum) I. 422, II. 54, III. 142, IV. 81, V. 18, VI. 65. Érvénytelen 51.

Hatodik körzet (Carmen Sylva) I. 384, II. 45, III. 142, IV. 48, V. 29, VI. 46. Érvénytelen 52.

Hetedik körzet (Magyar-utcai iskola) I. 390, II. 52, III. 180, IV. 55, V. 15, VI. 80. Érvénytelen 69.

Nyolcadik körzet (Bárany-utcai iskola) I. 372, II. 46, III. 138, IV. 45, V. 16, VI. 74. Érvénytelen 69.

Temesvár választói eszerint

a nyolc kerületben leadtak 6691 szavazatot. Ebből kapott: a kormánypárt 3299, az ifjuli-berálisok 442, az óliberálisok 1305, Gogapártja 475, Averescu pártja 175, Lupu-párt 523 szavazatot. Érvénytelen volt 472 szavazat.

Ebből is látható, hogy a választóknak körülbelül hatvan százaléka szavazott le csak.

A Temesvárott szavazó környékbeli választók öt körzetében az eredmény a következő volt.

I. 2929, II. 527, III. 544, IV. 275, V. 146, VI. 352. Érvénytelen 300. Ezekben a körzetekben Giroda, Ujkisoda, Ujszentes, Utvin, Mosnica, Kovácsi, Ujbessenő, Csernegyháza, Gyírok, Románszentmihály, Kisbecskerek, Szabadfalu, Szentandrás, Németszentmihály, Medves, Gyarmata, Ság, Beregszó, Kisoda és Szakálháza községek választói szavaztak.

Éjjel tizenegy órakor már ismeretesebbek voltak a megyei prefektura előtt Temes megye valamennyi választási körzetének eredményei. Eszerint beértve a Temesvárott le-adott városi és környékbeli szavazatokat is, az ötvenkét körzetben összesen 52.536 szavazatot adtak le. A választói névjegyzékben 75.296 szenátorválasztó szerepel.

Ebből az 52.536 szavazatból kapott: A kormánypárt a svábokkal 29.588, az ifjuli-berálisok 5362, az óliberálisok 5663, Goga-pártja 3169, Averescu-párt 1185, Lupu párt 4340. Érvénytelen volt 3259 szavazat. Ilyformán tehát Temes megye szenátorai J a n c u Sándor, R e i t t e r imre, I l i e s i u Miklós és C r i s m a r i u Oktáv lettek.

Éjjelkor érkezett jelentések szerint Erdélyben is tíz óra után ismeretesebbek voltak már a választási eredmények. Marosvásárhelyen, Besztercén, Bihar-megyében, Kolozsmegyében és Erdély sok más helyén is a kormánypárt fölényes győzelmet aratott a szenátorválasztáson. A regáti eredmények csak ma lesznek ismeretesebbek.

— Magyarok fontos szerepe az olimpiáson. A losangelesi olimpiász rendezésénél a magyaroknak nagy szerep jut. Sztankovics Szilárd, a magyar atlétikai szövetség elnöke diktatorikus hatáskört kapott az atlétikai számok rendezésénél és nem sorsolással állítja össze az előfutamatokat, hanem a névsort Sztankovics állítja össze. Az uszólímpiász megrendezésében a magyar Donáth Leónak jutott vezetőszerep. Az olimpiai rendezőbizottság egyébként már megkapta a magyar testnevelési tanács átiratát, amely a magyar nevezéseket tartalmazza.

— Lugosi lakos hirtelen halála Temesvárott. K a r l Márton, lugosi gözfürdőtulajdonos, aki pörös ügyben Temesvárott tartózkodott, tegnap unokaöccsének, Kiss Ernő rendőrkomiszárusnak Józsefváros, Bonnaz utca hat szám alatti lakásán elhunyt. Karl ötvenkét éves volt és szívizélhűdés ölte meg. Nagy tekintélynek örvendett Lugoson. Az estét még kedélyes családi körben töltötték és éjjel két óra tájban beállott a halál. Özvegye, Karl Mártonné született Nieszner Janka és B o r o n k a y János, budapesti gimnáziumi tanár gyászolják. A holtestet Lugosra szállítják.

— Kommunista központot leplezték le. A Kisenév melletti R o s e n i községben a rendőrség hosszas nyomozás után újabb kommunista szervezkedést leplezett le. A rendőrség az egyik házban titkos iratokat, orosz leveleket és röpiratokat talált, amelyeket lefoglaltak. A nyomozás eddigi eredményéből arra lehet következtetni, hogy a romániai kommunista szervezkedés központját sikerült leleplezni Roseniben, ahol a kommunisták központi székhelyüket igyekeztek berendezni. Számos letartóztatás történt.

* A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda há-lyában.

Zsombolyán

nyyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

Temesvárott

FELHÍVÁS HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHEZ. Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy a hátralékot mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni és követelésünket érvényesíteni.

— **Beiktatják az új végvári református lelkészt.** A végvári református egyházközség ünnepélyes keretek között vasárnap, július 24-én iktatja be néhai Zöld Mihály esperes örökébe választott Orth Imre lelkészt a hivatalába. A beiktatási ünnepség délelőtt tíz órakor ünnepélyes istentisztelettel kezdődik, ezt követi féltizenkét órakor a presbiteri diszgyűlés, amelyen a különböző egyesületek is résztvesznek és végül déli egy órakor a Polgári Körben bankett lesz az új lelkész tiszteletére.

Wolfsberg nyaraló

1000 m a tengerszint felett
megnyílt

napi penzió 90 lejtől. Prospektussal és közelebbi felvilágosítással szolgál J. Weinfurter Wolfsberg Jud. Severin és Prové Márton Timisoara III., Str. Odobescu (Holló-utca) 11. Telefon: 22-03

— **Kifüstöltek a gonoszok hajlékát.** A rendőrség az elmúlt héten hirtelen házkutatást tartott a gyarkorlótér mentén levő hirhedt Amerika vendéglőben, ahonnan csomórovott multu cigánnyal együtt Themisch József, nagyszabados illetőségű huszonkét éves fiatalember is behozták a rendőrségre. Gutu Tódor bűnügyi főnök előtt igen gyanús volt a körmezakadtáig védekező fiatalember és ezért megkeresést intézett a nagyszabados rendőrséghez, ahonnan most azt a választ kapta, hogy Themisch régóta körözött veszedelmes betörő. Gutu bűnügyi főnök Themisch temesvári bűnlajstromát állítja most össze és azután intézkedik a nagyszabados rendőrség megkeresése ügyében is.

* **Igiena, fürdő és uszoda** egész nap nyitva a közönség számára.

Fogászat

Foghúzás . . . . .
Fogtömés . . . . .
Fehér arany korona . . . . .
Arany korona, garantált 22 karátos arany . . . . .
Goldin korona . . . . .
Fehérfog . . . . .

a mai nehéz gazdasági viszonyoknak megfelelő legminimálisabb áron.

Deutsch Mussa

diplomált dentist.

III., Bul. Carol (v. Hunyadi-u.) 14.

Magyar színház

a józsefvárosi Forgács-teremben

A józsefvárosi társulat nagy szorgalommal készül az Ezerjő című operettujdonságra, amely szombaton kerül Temesvárotról először színre. Az előadásban mint vendég fellép Zsirosné, a kedvenc komika is. A kitűnő operettujdonságot Kürthy Károly rendezi.

Heti műsor:

Csütörtökön este 10 órakor: Viktoria.

Pénteken este 10 órakor: Mosoly országa.

Szombaton este 10 órakor: Ezerjő (Operettujdonság, Temesvárotról először)

Vasárnap este 10 órakor: Ezerjő
Helyárak 32, 22 és 12 lei.

— **A Resicai Magyar Olvasókör** dalkara a resicai Református Dalkör közreműködésével szombaton, július 23-án este hét órai kezdettel tagjai és azok vendégei részére a Jentner-féle kerthelyiségben műsoros dalestét rendez. Belépődíj nincsen, azonban a néhány leies estélyi jelvény megváltása kötelező. A zenét elsőrendű zenekar szolgáltatja, a műsor változatosságáról pedig a rendezőség gondoskodik. A közönség, amely már régóta vágyódik sikeres nyári mulatságra, bizonyára nagy tömegben jelenik meg az estélyen.

— **A milliós fuvarlevélpanama új foglya.** A vasuti vezérigazgatóság-nál elkövetett fuvarlevélpanama ügyében, amely hosszú ideig pihent, tegnap váratlan fordulat történt. Letartóztatták Popescu vasuti igazgatót, aki a fuvarlevelek hamisítása révén milliókkal károsította meg az államot. Valószínű, hogy az ő ártalmatlanná tételét újabb letartóztatások fogják követni.

* **Magaslati gyógyhely és nyaralótelep Stajerlak (Steierdorf) megnyílt.** Magassága 741 méter a tenger színe felett. Pensióár 126—136 lei. Kérjen prospektust!

— **A munkanélküli magánalkalmazottak igazolványa.** A munkanélküli magánalkalmazottak díjtalanul kapják a személyazonossági igazolványt. Ezt a határozatot hozta a város vezetősége és ezért az egyesület felhívja tagjai figyelmét, hogy július 21. és 31. napjai között állampolgársági bizonyítvánnyal, piros igazolvánnyal és két fényképpel jelenjenek meg az illetékes telekbíró-ságoknál a személyazonossági igazolvány kiváltása érdekében, mert a hónap végén túl a város a kiváltási terminust nem hosszabbítja meg.

— **Arad város magyar tanácsstag nélkül.** A kormány annak idején a magyarság részéről Andrányi Lajost nevezte ki az ideiglenes bizottság tagjává. Andrányi egészségi állapotára való hivatkozással már annak idején bejelentette, hogy a kinevezést nem fogadja el és ezt a szándékot most írásban is közölte a polgármesterrel. Nagyvárad után így Arad is magyar tanácsstag nélkül marad.

— **Olasz Utitárs, Tolmács, és Tanácsadó** címe a négy részben megjelent Lingua utikönyvsorozat első, általános vonatkozású és egyben bevezető kötetének. E kötetben a szerző, Honti Rezső dr., ismert olasz nyelvész, igyekszik elhárítani azokat a nehézségeket, melyekbe a tájékozatlanság az utast sodorhatja. E kötet egyben az olasz tolmács szerepét is betölti, mivel az olasz nyelven való beszélgetés és társalgás nehézségein is átsegít. A sorozat további három, egymástól teljesen független, külön kötetet Velence, Firenze, Róma városok utikalauzát képezik, amelyek magukban önálló külön utikönyvek. Az első részt képező Utitárs és Olasz Tolmács mint tájékoztató kézikönyv kiegészítésképpen használható. A Lingua kiadásában megjelent olasz utitolmács kötet ára 45 lei Lepagenál, Kolozsvár. Küldje bélyegben és portómentesen kapja. Kérje a nyelv és szótár könyvek jegyzékét Lepagetől.

— **Visszatért a mehalai plébános.** Christ Stefanus, szalvatoriánus páter, mehalai plébános öt heti távollét után ismét visszatért Temesvárra és átvette a plébánia vezetését. Christ plébános ezen idő alatt Kucka Ágoston prelátest, brailai plébánost helyettesítette, aki Cisar bukaresti érsekkel volt köruton.

* **Jégszekrények és fagyaltgépek háztartási cikkek,** valamint számtalan vasáru mélyen lsszállított árban kapható Scherter vaskereskedés, Temesvár, Belváros.

— **Az új utcanévtáblák szállítása körül.** Temesvár városa az új házszám- és utcanévtáblák szállítására versenytárgyalást hirdetett, melynek határideje most járt le. Öt cég nyújtotta be ajánlatát. Az árlejtés mintegy félmillió lei értékű szállításért folyt. Egyik erzsébetvárosi iparos ajánlatot nyújtott be, amely szerint cinkből öntött fehér emailrozott táblákat szállított volna, fekete betűkkel 35 leiert darabonként. A szállítást azonban egy brassói cég kapta meg, amely egyszerű bádogtáblákat szállítana. Az árlejtés eredményét megtámadták. Kivánatos lenne, hogy a város a saját adófizetőit részesítse előnyben más városokból jött cégekkel szemben.

— **Bestiális merénylet egy öt éves leányka ellen.** M. Lajos, nagyváradi 26 éves munkanélküli fiatalember, a temető környékén biciklizett. Egy tekintélyes nagyváradi hentes öt éves leánykáját ott játszadozott a ház előtt, amikor a fiatalember arra elhaladt. A fiatalember biciklizni hívta a kislányt, majd amikor az nem jött, öbe kapta és úgy vitte ki a temetőbe, ahol erószakot követett el rajta. A sikoltozó kislány szájába zsebkendőt szorított, majd otthagya a vérbefagyott gyermeket. Arra járók fedezték fel a tettest és hazavitték a kislányt, aki felismerte a merényletjét. A rendőrség elfogta a bestiális embert, aki súlyosan lakol majd borzalmas tettéért.

— **Legdrágábban** veszek ékszereket, zálogcédulákat. Braun ékszerész, Küttl-tér 5.

— **Lelőtt** veszett kutya. Deac Gyula rendőrségi vezérfelügyelő helyettes tegnap este vadászfegyverrel agyonlőtt lakása udvarán egy oda betevéd veszett kutyát. A kutya a Hunyadi-uton nagy rémület okozott és a vezérfelügyelő közbelépése megsabadiította a környéket a veszedelmes állattól.

Nagy műsoros művészi kert ünnepély. Kassay Károly és Dálnoky István művészi rendezésében e hó 31-én, vasárnap délután 3 órától az erzsébetvárosi Novotny-féle helyiségekben virágkirálynő-választás tombola és táncversennyel egybekötött kerthelyiség lesz, melynek műsorában a temesvári művész-társadalom kiválóbb tagjai lépnek fel. Többek között a Szenetra nővérek, Bayer R., Berger Loncy, Fischer M., Tichy Irén, Pap G., Dálnoky Nusi, Csermák Lajos, Mihályffy, Wolf, Kassay, Sághy, Dálnoky István stb. szerepelnek. A kerthelyiség reggelig tart, — belépődíj nincs — műsor megváltás kötelező. Látványossági sátrasok Kassaynál jelentkezzenek.

Közgazdaság

KEDVEZŐEN HALADNAK AZ OSZTRÁK-MAGYAR TÁRGYALÁSOK. Az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások folyásáról Purgly Emil magyar földművelésügyi miniszter, mint a kereskedelmi miniszter helyettese, tegnap délután kijelentette, az eddig Budapesten folytatott tanácskozások alapján minden remény megvan arra, hogy a magyar érdekek megvédése mellett sikerül figyelembe venni az osztrák érdekeket is és talán már a legközelebbi napokban a tárgyalások eredményre vezetnek.

Újabb konverziós bejelentések. Az igazságügyminiszter rendeletet adott ki, melynek értelmében az egyéni konverziós bejelentéseket meg kell ismételni községenként összegyűjtve is. Egyben utasítja a rendelet a bíróságokat, hogy a konverziós ügyek tárgyalására hívják meg úgy a hitelezőket, mint az adóssokat mert csak így állapítható meg pontosan az az összeg, mely konvertálás alá esik.

Csehszlovákiával szemben is életbe lépett a kompenzációs pénztár működése. A hivatalos lap közli, hogy Csehszlovákiával szemben is életbe léptették a kompenzációs pénztár működését, válaszul Csehszlovákia azon rendelkezésére, amellyel Romániával szemben devizakorlátozásokat foganatosított. Ezentul minden román állampolgárnak Csehszlovákiával szemben való követelését és tartozását kötelessége a Nemzeti Banknak bejelenteni, mert a kifizetések és befizetések kizárólag a kompenzációs pénztár útján történhetnek.

A gabonapiac magánárfolyamai: Óbuza 400, újbuza 310—15, árpa 210, repce 520, kukorica 230. A piac lanyha, kínálat nincs. Üzletkötés alig történt, mert a gazdák jobb árak kialakulását várják.

Mozzi

A fehér isten

A Capitol mozi ujdonsága

A fehér hőmezők jeges világában játszódik le a film, amelynek főszereplője egy fehér férfi, aki az eszkimótörzs közé kerül. A fehér férfi és az egyik eszkimóleány bájós történetét gyönyörű sarki felvételek tarkítják. A fehér embert a végtelen hőmezőkön is hatalmában tartja az arany ördöge és kis zacskóban szorgalmasan gyűjti a kincset, amellyel majd vissza akar térni a civilizációba, de az utolsó pillanatban elfogja az undor, nem akar tudni már haladásról és túlekedésről, elhajtja az aranyat és végleg az eszkimók között marad. Az érdekes film főszerepeit Paul Richter és Mona Marenzen játsszák.

Mozik műsora

Csütörtök, július 21

Belvárosi Capitol mozi: A fehér Isten (hangosfilm)

Forum mozi: Boldog emberek (Beszélő és éneklő filmpereget)

Gyárvárosi Apolló mozi: Öfensége a moson (hangosfilm)

Tivoli mozi: Szerelmi keringő (hangosfilm)

Lugoson

ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

Temesvárotról

Rádió

Csütörtök (Július 21.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Román könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Énekhangverseny. 9 óra 20: Szimfonikus hangverseny. Budapest. 11 óra 15: A rendőrszeker hangversenye, közben hírek 1 óra 15: A dió ifjúsági félórja. 2 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 2 óra 5: Pécsi Jós Bandi és cigányzenekarának hangversenye, 4 óra 45: Árfolyamhírek. 6 óra: Az agarak öregapja. Krúdy Gyula előadása. 7 óra 45: Hírek. 7 óra: Énekhangverseny. 8 óra: Ellora és Adzsanta sziklatemplomai. Bakay Ervin előadása. 8 óra 30: Zenekari hangverseny Thoman István (zongora), Bekor Marit (hegedű) és Heltai Ferenc (ének) közreműködésével. 9 óra 45: A rádió külügyi negyedórja. 10 óra: Goldmark est. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye Végő Sándor (hegedű) közreműködésével. A hangverseny után hírek, majd Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye a Ostendekávéházból Szánthó Gyula énekszámaival. Bécs. 1 óra 30: Zenekari hangverseny. 3 óra Gramofonzene. 5 óra 20: Szórakoztató zene. 6 óra 20: Délutáni hangverseny. 9 óra 40: Zenekari hangverseny. 11 óra 10: Táncczene. 12 óra 25: Könnyű zene. Belgrad. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. 9 óra: Nemzeti dalok. 10 óra: A rádiózenekar hangversenye. 12 óra 30: Táncczene. Langenberg. 7 óra: Délutáni hangverseny. 11 óra 10: Hangjáték előadása. Utána szórakoztató zene. Milánó. 9 óra 5: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Gramofonzene 10 óra: Gramofonzene 10 óra 30: Hangjáték előadása Prága. 9 óra: Énekhangverseny. 9 óra 20: Fuvolahangverseny. 10 óra 20: Énekhangverseny. 11 óra: Katonazene 12 óra 30: Orgona és zongora hangverseny. Róma. 7 óra 45: Délutáni hangverseny. 10 óra 45: Lírai dráma előadása. Strassburg. 7 óra: Jazz-band. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra 45: A rádiózenekar játéka. 10 óra 35: Gramofonzene. 10 óra 45: Szórakoztató zene. Varsó. 8 óra 20: Könnyű zene. 10 óra: Zenekari hangverseny. 12 óra: Táncczene.

Péntek (július 22.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Katonazene 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Szakszofonológus. 10 óra: Román és könnyű zene. Budapest. 11 óra 15: Az országos postászenekar hangversenye, közben hírek. 2 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 2 óra 5: Zenekari hangverseny. B. Radó Lili (ének) és Pázmány György (zongora) közreműködésével, közben hírek. 4 óra 45: Árfolyamhírek. 6 óra: Az utolsó riport. Irta Molnár Endre, felolvassa Haraszthy Lajos. 6 óra 45: Hírek. 7 óra: A páncélos hadviselés. Nemes Erdős László előadása. 7 óra 30: Az első honvédegyalogezred

zenekarának hangverseny. 8 óra 45: Dani bá. Irta és előadja Hosszu Zoltán dr. 9 óra 20: Magyar nóták. Előadja Kelemen Antal Erzsé és László Imre, kísér Kurina Simi és cigányzenekara. 10 óra 20: Gramofonzene. 11 óra 20: Hírek. 11 óra 30: Dohnányi Ernő dr. Zongorahangversenye Utána hírek, majd győri Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból. Bécs. 1 óra 30: Zenekari hangverseny. 2 óra 40: Gramofonzene. 3 óra 10: Gramofonzene. 6 óra 50: Szórakoztató zene. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. 12 óra 15: Cigányzene. Belgrad. 1 óra: A rádiózenekar hangversenye. 2 óra 5: Gramofonzene. 9 óra: Szórakoztató zene 10 óra 30: Énekhangverseny 11 óra 20: Csellóhangverseny.

12 óra 50: Táncczene. Langenberg. 10 óra 30: Énekhangverseny. 11 óra: Hangjáték előadása. 1 óra éjjelutáni: Szórakoztató és táncczene. Milánó. 9 óra 5: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Gramofonzene. 10 óra 50: Szimfonikus hangverseny. Prága. 8 óra 15: Gramofonzene. 9 óra: Dalok. 9 óra 20: Klarinetszó. 11 óra 35: Szórakoztató zene. 12 óra 20: Gramofonzene. Róma. 7 óra 45: Délutáni hangverseny. 10 óra 45: Szórakoztató zene. Strassburg. 7 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Gramofonzene. 9 óra 45: Gramofonzene. 10 óra 45: Francia vígjáték előadása. Varsó. 8 óra 20: Könnyű zene. 10 óra: Szimfonikus hangverseny. 11 óra: Szórakoztató zene. 12 óra: Táncczene.

Vasárnap este 9 órakor: Azra. (Szép Ernőnek Budapesten 150-szer adott elragadó színjátéka. Ujdonság először. Bajor Gizi bucsufelleptével. Nagyon olcsó helyárak. Hétfőn este 9 órakor: Tüzmadar. (A budapesti színházi évad legszenzációsabb sikerű színjátéka. Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek 10—20—30 lei)

A nyári szinkör

Mesék az írógepről. Ez a kitünő operett több mint egy évig uralta a budapesti színházak műsorát és ma is, ha műsorra tűzik, teli házak gyönyörködnek romantikus szövegeiben és elragadó muzsikájában. Mesék az írógepről csütörtökön este van műsoron a nyári színházban.

Pénteken este nagyon olcsó matinéhelyárakkal, a híres Tommy és Társa sláger operett kerül színpadra Bartók Juci és Szentessy Etával a címszerepben. Ezt a kitünő és vidám operettet mindenki megnézheti, mert a helyárak még a moziárknál is olcsóbbak. A legdrágább hely 22 lei.

A Régi Orfeum. Egy éve uralja a budapesti színház műsorát az a darab, melynek címe: a Régi Orfeum és még ma is arról beszélnek, hogy ennél pazarabbat még színpadon nem produkáltak. Ezt a rendkívüli slágerujdonságot Jód y szinigazgató is megszerezte és szombaton este, remélhetőleg ünnepi keretek között be is mutatja a gyárvarosi színházban. Ezzel az ujdonsággal, amely jelentékeny anyagi áldozatot is igényel, megpecsétlődik a nyári szinkör sorsa, mert az igazgatóság ez alkalommal minden áldozatot meghoz. A Régi Orfeumban fellép Kassay Károly is, aki Sarkady Aladár híres szerepét fogja játszani, az ő hamisítatlan művészetével.

Műsor:

Csütörtök este 10 órakor: Mesék az írógepről.

Péntek este 10 órakor: Tommy és Társa. Olcsó helyárak.

Szombaton este 10 órakor: A Régi Orfeum. Látványos nagy revüoperettujdonság. Premier. Itt először. Helyárak 42, 32, 22 és 16 lei.

Vasárnap délután 6 órakor: Völégényem a gazember. Operettujdonság. Délutáni helyárakkal.

Vasárnap este 10 órakor: A Régi Orfeum.

Színház

A temesvári színház ünnepnapja lesz Bajor Gizi minden egyes vendégjátéka

Holnap, pénteken este kezdi meg három estére terjedő vendégjátékát Európa legnagyobb, leghíresebb színésznője, Bajor Gizi. Igazi ünnepnapjai lesznek ezek az esték a színháznak s ünnepnapjai azoknak, akik szeretik a tisztult színpadi művészetet. A Bajor Gizi művészte abban a magasságban szárnyal, ahol eltűnnek a nyelvi korlátok, a román és német közönség éppen úgy megérti, éppen úgy élvezi ezt a tökéletes művészetet, mint a magyar. Zavartalan és teljes lesz a közönség élvezete, mert a Bajor Gizi játékát harmonikusan fogja kiegészíteni a másik híres vendégnek, Cs. Aczél Ilonának, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának vendégjátéka, valamint a kolozsvári magyar színtársulat legkiválóbb tagjainak szereplése.

Az igazgatóság olyan olcsó helyárakat szabott meg, hogy az példátlan. A legdrágább jegy csak 100 lei. Három estén lép fel Bajor Gizi: Pénteken este a Husvéti vakáció című világhírű ujdonságban, szombaton este a Porcellánban, Anday Ernő briliáns színjátékában és vasárnap este Szép Ernő káprázatos szépségű A z rá-jában.

Jegyekről tanácsos előre gondoskodni!

Vasárnap délután 6 órakor: Torockói menyasszony; hétfőn este 9 órakor: Tüzmadar, nagyon olcsó mozihelyárakkal. A kolozsvári színtársulat tagjai vasárnap délután 6 órakor Indig Ottó diadalmas színjátékát, a Torockói menyasszonyt fogják eljátszani; hétfő este 9 órakor pedig az évad robbanó sikerű, izgalmas drámáját a Tüzmadart. E két előadás alkalmával hatatlanul olcsó helyárak lesznek érvényesek — még a mozihelyárknál is olcsóbbak a jegyek. A legdrágább jegy a földszint első sorában is csak 30 lei, a többi helyárak 20 és 10 lei.

Heti műsor:

Pénteken este 9 órakor: Husvéti vakáció. (Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának vendégjátéka. A kolozsvári magyar színház legkiválóbb tagjainak fellépte. Nagyon olcsó helyárak! Legdrágább jegy 100 lei. Páholyfűlés 60 lei.)

Szombaton este 9 órakor: Porcellán. (Ujdonság először. Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona együttes vendégjátéka. Nagyon olcsó helyárak.)

Vasárnap d. u. 6 órakor: Torockói menyasszony. (Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek 10—20—30 lei.)

Halálvonalat

A Déli Hírlap eredeti regénye

Irta: A. G. Griffiths

Fordította: Vécsey Leó

38. folytatás.

A hőmérséklet hirtelen leesett jóval a fagypontra alá és a jeges hidegség valóságos ráfagyott a márványlapra. Sőt, ami még sokkal rosszabb volt, a levegőben egy csipős átható reitentes szag volt, a mesterséges módon megállított állati omlás szaga. A fagyasztási eljárást, a tudomány legutóbbi találmányát arra hogy meggátolják a szövetek pusztulását, ezt alkalmazták most Morgueban, hogy ezzel ép frissességben tarthassák meg a holttesteket és hogy ilyen módon hosszabb ideig lehessen őket kiállítva tartani, mint akkor, amikor még a csepegő víz volt az egyetlen segítség. Azonkívül nagyon sok, külön erre a célra készített hűtőláda van amelyekben a még mindig fel nem ismert hullákat hónapokon keresztül eltartják amelyeket szükség esetén úgy rángatnak ki onnan, mint állati döngöket.

— Micsoda utálatos hely! — kiáltott fel Sir Charles. — Siess fel, Jack! Siess, az isten szerelmére, hadd ke-

rülhessünk ki innen minél hamarabb!

— Hol van az én emberem? — kérdezte Papillon ezredes, mintegy válaszként a barátja kérdésére.

— Ott balról a harmadik — sutogta M. Flocon. — Azt reméltük, hogy ön azonnal fel fogja ismerni a hullát.

— Ez? Lehetetlen! Komolyan ezt várták volna? Hiszen az arc tulságosan össze van roncsolva ahhoz, hogy sem bárki is felismerhetné, hogy ki lehet az.

— Semmiféle jeből sem lehet következtetni arra, hogy vajon ez Quadling-e vagy sem? — kérdezte a vizsgálóbíró nagyon csaldótt hangon.

— Abszolút semmiből. Mégis egészen biztos vagyok benne, hogy nem ő az. Még pedig annál az egyszerű oknál fogva...

— Nos? Hamar!

— Hogy maga Quadling ott áll künn a tömeg között.

XX. FEJEZET

A rejtély kiderül

M. Flocon volt az első, aki tudatára ébredt Papillon ezredes meglepő állítása értelmének.

— Rohanjon, La Péche, rohanjon! Zárassa le a külső ajtókat: senkinek sem szabad elhagynia a helyiséget!

— Huzódjanak hátra, uraim — folytatta és őrvöngő sietséggel szorította hátra a társait a halatasszoba

hátsó sarkába. — Jóságos Isten! Csak ne látott volna meg minket! Ó rögtön ránk ismerhet, hogyha mi nem is ismerjük őt!

Azután nem kevesebb sietséggel megragadta Papillon ezredes karját és a kanyargó ajtókon keresztül átsietett vele a külső, nyilvános terembe, ahol a csodálkozó tömeg hallgatagon és megzavarodva állott magyarázatot várva arra, hogy miért tartották fel őket.

— Gyorsan, uram, — sutogta a detektívönök — mutassa meg nekem azt az embert!

A hérdés nem volt szükségtelen, mert amikor Papillon ezredes előre lépett és kezeit rátéve egy férfinak a vállára így szólott: „Azt hiszem, Mr. Quadling”, a detektívönök képtelen volt arra, hogy elrejtse meglepetését.

Az az ember, akit így megszólítottak, egyáltalában nem hasonlított senkihez sem, legkevésbé Ripalidhoz. Bajusza nem volt, a ruháit teljesen átváltoztatta; még egy zöld szemüveg is hozzájárult ehhez az állítózatához.

Valóban sajátságos volt, hogy Papillon felismerte őt; de abban a percben amikor az ezredes meglátta őt, Quadling éppen levette szemüvegét valoszinűleg azért, hogy jobban megismerhesse az ő Morgue-beli látogatásának a célját, az ő saját büns munkájának azt a rejtetes eredményét.

Természetesen ügyesen tettett

méltatlankodással visszahuzodott, félig érthetetlen szavakat mormogva franciául, hangjával és mozdulataival egyaránt gögősen magtagadva minden ismeretséget ezzel az emberrel, aki ilyen váratlan hirtelenséggel megszólította őt.

— Ezt nem lehet tenni, — kiáltott — Kicsoda ön, hogy merészel...

— Tal' ta! — szóló közben nyugodtan M. Flocon. — Majd vitatkozhatunk még erről, de nem itt. Kérem, jöjjön a hivatalba; mondom hogy jöjjön, vagy pedig erőszakot kell alkalmaznunk?

Most már nem lehetett szabadulni. és egy eseten kísérlettel arra, hogy megtartsa méltóságát magatartását, az idegent elvezették.

— Nos, Papillon ezredes, kérem, nézze meg jól ismeri őt? Biztos ön affelől, hogy...

— Hogy ő Mr. Quadling, megboldogult bankár, Rómából. Semmi kételem sincsen ezirányban. Minden kétséget kizáróan felismertem őt.

— Ennyi elég lesz. Hallgasson, uram! — ez Quadlingnak szólt. — Csak semmi megjegyzés! Most már én is felismerem magát, mint azt az embert aki egy vagy két órával ezelőtt Ripalidnak nevezte magát. A tagadás teljesen fölösleges. Kutassák ki őt; de tüzetesen, La Péche, érti? Hívja be a többi embereit; esetleg ellenállhat.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés olcsó és eredményes

Egyes szó ára :

Levelezés és házasság rovatban négy lel, vastagabb betűvel hat lel. Legkisebb hirdetés negyven lel.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Vegyes rovatban három lel, vastagabb betűvel lel. Legkisebb hirdetés

harminc lel.

Állástkeresők szavankint két lel, fizetnek, vastagabb betűvel három lel, legkisebb apróhirdetés husz lel, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lel.

Jeligés hirdetések címét a kiadó-

hivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Apróhirdetéseket felvesz :

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kosuth-tér és Oránatos-utca sarok.

Józsefvárosban: March-trafik Küttel-tér.

Házasság

Megnősülne

független kereskedő 46 éves, 700.000 lei vagyonnal, feleségül venne vagyonos özvegy vagy leányt. Ajánlatok Hönig József ur címre Timisoara IV., Str. Preyer No. 1. (897)

Levelezés

„Bevezetett áru” — „Váltóüzlet” — és „Időszerű” jeligére, levél van a kiadóban. (230)

Allást keres

Gyermekszertő

szolid, megbízható, intelligens árva-leány ajánlkozik gyermek mellé. Beszél magyarul, románul és németül. Háztartásban segédkezik. Elsőrendű bizonyítványai vannak, aug. 1-i belépéssel. — Leveleket „Jobb családból való” jeligére a kiadóba kérek. (916)

Ügyes asszony

fiatal, tiszta, házvezetőnői állást keres, magányos urnál vagy családnál. Cim a kiadóban. (919)

Mosást

és vasalást olcsón vállalok. Molnárné IV., Csillag-u. 38. (904)

Irodakisasszony

több évi gyakorlattal szerény fizetésért állást keres. Cimeket „Megbízható” jeligére a kiadóba kérek. (250)

Adás-vétel

Kis családi ház

közel a villamoshoz és piachoz, olcsón eladó. II. ker. Hönig-utca 21 ujszám az állomás mögött. Ugyanott fejős fajkecske eladó. (874)

Alkalmi vétel!

Teljesen új szikviz és kracherli gyár olcsón eladó. Megtekinthető: Leonida autózlet, Belváros Liget-ut. (885)

Csolnakok

és csolnak-alkatrészek

Bányai művezető irányítása mellett készülnek legjutányosabban, legmodernebb garantált kivitelben László István asztalos-üzemében, Bem-utca és Begabalsor sarok. (836)

Cserépkályha Kandaló Takaréktűzhely

a gyártónál mindig a legolcsóbb. Kályhám valódi Chamotte agyagból készültek, melyek jóságáért garantálok.

TURI GYÖRGY

cserépkályhás

egyedüli üzlethelyisége Gyárváros, Liget-ut 9. (A gyárvárosi parkkal szemben)

Sirkövek

feketegranit és márványból mai viszonyokhoz képest a legolcsóbban Granovszky Jánosnál Temesvár, Józsefváros, Bonnáz és Kosuth-utca sarok. (1270)

Jó menetelő,

biztos egzisztenciát nyújtó vegyeskereskedés forgalmas helyen, olcsón eladó. Cim a kiadóban. (886)

Modern hálószobák

és ebédlőszobák olcsón eladók. Ritka vételi alkalom. Érdeklődni Novotny vendéglő Szabó Telekház-tér. (900)

Csillár

jó karban lévő megvételre kerestetik. Cimeket „Késpézn” jeligére a kiadóba kérek. (270)

Lakás

Frekvenciált helyen

Gyárváros, Háromkirály-u. 10. alatt üzlethelyiség 2 szobás lakással azonnal kiadó. — Közelebbit ugyanott Todorov borbély. (915)

Ha olcsón

nyugodtan és szépen akar lakni, nézze meg Józsefváros, Begabalsor 5 (Str. Müller Guttenbrunn 5.) számú házban (ujjonnan festett és mázolt) három szobás lakásokat. Lakbér 1800—2000 lei. Bővebbet a házmesternél ugyanott. (910)

Uj lakások!

2 és 3 szobások, teljes konforttal, összes mellékkeliségekkel, legújabb rendszerű központi melegvízfűtéssel, továbbá szép, világos utcai 5x20 m souterrain-helyiség, a Börze-utca új mellékutcájában novemberre kiadó. Érdeklődők sziveskedjenek címüket „Csendes” jeligére a kiadóba leadni. (920)

Kölesönöket

házakra, kézizálogra, tartozások konvertálására, cseréltüzeket, társulásokot, üzleteket közvetít a

Lombard kereskedelmi iroda III., Emmausz-utca 1/b.

Különféle

Jó házi koszt

csak a Heidelberg-féle vendéglőben kapható. — Egy menü 20—és 25— lei. Str. Dacilor (Fő-utca) 18. (914)

Megnyit a

Barnamedve

vendéglő és kerthelyisége, román és magyar konyha, bakovai fajborok naponta frissen csapolt temesvári sör Szives pártfogást kér Spiegel Dezső tulajdonos, Küttel-tér

15 leiért **egyszer**

60 leiért **egész hétig**

HIRDETJÜK KIADÓ LAKÁSÁT!

A hirdetés díja előre fizetendő

Butorozott szoba

külön bejárattal Gyárváros, Strada Dacilor (Fő-utca) 18.

Garcon lakás

2 szobás augusztus 1-re Dornhelm-palota.

2 szobás utcai

(mellékkeliségekkel) azonnal Erzsébetváros, Holló-u. 53

2 szobás utcai modern

augusztus 1-re Dörner, Erzsébetváros, Str. Feldioara 1.

Erzsébetváros, Mühle Vilmos-u. 13. Józsefváros, Begabalsor 12 I. em.

Belváros, Szt. György-tér. Közelebbit: Temesvári bank.

Józsefváros, Fröbl-utca 30.

2 szobás modern

fürdőszobával azonnal Erzsébetváros, Püspök-ut Sütő villa (Mühle kert). Közelebbit: Begabalsor 17/a II. em. 4. D. u. 2—4-ig.

3 szobás modern utcai

(fürdőszobával) augusztus 1-re Erzsébetváros, Jósika-u. 20.

Belváros, Szt. György-tér. Közelebbit: Temesvári bank.

3 szobás modern utcai

(fürdőszobával, kerttel) aug. 15-re vagy szept 1-re Erzsébetváros, Mühle Vilmos-u. 24/a.

4 szobás

augusztus 1-re Erzsébetváros, Dózsa-u. 20.

4 szobás modern

augusztus 1-re Belváros, Szt. György-tér. Közelebbit: Temesvári bank.

5 szobás modern

aug. 1-re Józsefváros, Begabalsor 12 I. em.

Félszuterén

(száraz) 2 utcai szoba (mellékkeliségekkel) Belváros, Str. Milano 7. (Mentők mellett)

Hirdesse kiadó

lakását e rovatban

Üzleti rollokat Styria acéllemezből

minden nagyságban legolcsóbban és legjobb kivitelben készítik. Javitásokat szakszerűen végzek

Dancsó Károly, műlakatos (889) Tvár Józsefváros Bem-utca 24.

Balogh János

névre szóló személyazonossági igazolvány a szenátor választáson a második fülkében elvesztett. Megtalálóját a rendőrségen adja le. (918)

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, liliumtejszappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA EMIL városi gyógyszerárában, a „Fekete Sashoz”, Belváros, Szent György-tér.

Publicatiune

Sunt invitati toti acei proprietari, cari au grau din anul 1931, bun pentru samanta, sa anunte Camerei de Agricultura pana la 24 Iulie 1932, cantitatea, greutatea hectolitrica si pretul cu care este dispus sa vanda.

Camera de agricultura Timisoara.

A DÉLI HIRLAP címe:

Temesvár-Belváros
Szentgyörgy-tér 4.

*

TELEFON 2-52

Kinek van szüksége

férfi- vagy női munkaadókat

Forduljon

azonnal a Katolikus Munkás-egyesület közvetítőjéhez (III. Kereszt-tér 4.)

TELEFON 6-55

HIRDESEN A
DÉLI HIRLAPBAN